Informatie en uitnodiging tot meedenken voor beleidsadviseurs van Twentse gemeenten

Onderwerp: Continuïteit van Veilig Thuis Twente onder druk

Enschede, 27 juli 2026

Geachte beleidsadviseurs,

Omdat het niet mogelijk is om vóór de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur een voltallig Ambtelijk Overleg te organiseren, informeren wij jullie langs deze weg over de actuele stand van zaken rond de wachtlijsten bij Veilig Thuis Twente. Gezien de urgentie van de situatie achten wij het van belang om jullie mee te nemen in de ontwikkelingen, de afwegingen die worden gemaakt en de richting van het voorgenomen advies. Zo willen wij jullie ondersteunen bij de voorbereiding van het gesprek met bestuurders in aanloop naar de bespreking in het Algemeen Bestuur. Daarbij staan wij uiteraard open voor aandachtspunten en uitvoerbare alternatieven die bijdragen aan hetzelfde beoogde resultaat.

Veilig Thuis Twente bevindt zich momenteel in een situatie die vanuit het oogpunt van veiligheid, continuïteit en goed werkgeverschap niet langer houdbaar is. In de eerste bestuursrapportage hebben wij jullie al meegenomen al in de stand van zaken met betrekking tot de wachtlijsten.

Het ontstaan van de wachtlijst

De huidige wachtlijst is eind 2025 ontstaan door een samenloop van verschillende omstandigheden. Door een wettelijk verplichte aanbesteding is Veilig Thuis Twente genoodzaakt geweest om over te stappen van cliëntvolgsysteem. Dit heeft gemaakt dat medewerkers in de laatste maanden van 2025 minder casuïstiek hebben kunnen afronden, terwijl er op dat moment juist een piek was in de instroom van nieuwe meldingen. Een andere oorzaak voor de wachtlijst is de financiering van Veilig Thuis Twente op basis van aantallen nieuwe meldingen in 2023 (4200) terwijl er zowel in 2024 als in 2025 (4850) een toename is geweest van meldingen.

Na inzet vanuit eigen medewerkers is het Veilig Thuis Twente gelukt om de grote toename van de wachtlijst te stoppen. De organisatie rond af wat er op basis van de aantallen van 2023 verwacht kan worden. Hiermee is de grote groei uit de wachtlijst, maar lukt het niet om de wachtlijst naar beneden te brengen.

Huidige situatie

De wachtlijsten voor niet-acute meldingen zijn de afgelopen periode verder opgelopen. Hierdoor moeten inwoners, gezinnen en professionals lang wachten op een noodzakelijke beoordeling, onderzoek of interventie. Tegelijkertijd is de werkdruk binnen de organisatie inmiddels zo hoog dat medewerkers dreigen uit te vallen en de continuïteit van de dienstverlening onder toenemende druk staat. Ook het verdelen van niet acute meldingen loopt op dit moment vertraging op.
Op dit moment is de wachttijd op niet acute meldingen ruim 7 maanden, de oudste wachtende meldingen zijn van de maand december 2025.
De instroom in 2026 is in het eerste half jaar ongeveer gelijk aan het eerste half jaar van 2025. De prognose is hiermee dat er ook in 2026 rond de 4800 meldingen binnen zullen komen bij Veilig Thuis Twente.

Deze situatie is niet uniek voor Twente. Ook landelijk wordt door het Landelijk Netwerk Veilig Thuis gesignaleerd dat de vraag naar ondersteuning blijft toenemen, dat de complexiteit van casuïstiek groeit en dat capaciteit en de daarbij behorende menskracht en financiering geen gelijke tred houden met deze ontwikkeling. Daarbij wordt nadrukkelijk gewaarschuwd dat oplopende wachttijden uiteindelijk leiden tot grotere veiligheidsrisico's voor inwoners en tot verdere druk op de gehele keten van zorg, ondersteuning en bescherming. De memo van het LNVT richting de VNG is toegevoegd als bijlage.

Toenemende veiligheidsrisico's

Binnen Twente zien wij deze ontwikkeling inmiddels dagelijks terug in de praktijk. Wachtlijsten zorgen ervoor dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling langer blijven liggen dan we met elkaar wenselijk vinden én dan verantwoord is. Omdat voortdurend prioriteit wordt gegeven aan interventies gericht op herstel van acute veiligheid, de zogenaamde crisisinterventies, neemt het risico toe dat situaties escaleren terwijl zij nog wachten op een passende interventie.

Wij zien daardoor dat de huidige druk leidt tot een verschuiving van capaciteit naar spoed- en crisissituaties. De ruimte voor niet acute situaties komt onder druk te staan, wat maakt dat niet de passende interventies ingezet worden, waardoor situaties vaak terugkeren of verder escaleren. Landelijk wordt eveneens gewaarschuwd dat dit mechanisme uiteindelijk leidt tot meer escalaties, meer menselijk leed en hogere maatschappelijke kosten verderop in de keten.

Medewerkers bereiken de grenzen van hun belastbaarheid

De afgelopen periode heeft Veilig Thuis Twente alles in het werk gesteld om binnen de bestaande middelen het werk uit te voeren. Collega's tonen dagelijks grote betrokkenheid en flexibiliteit. Daarvoor verdienen zij veel waardering.

Tegelijkertijd moeten wij constateren dat de huidige werkdruk met de omvang van de huidige wachtlijst niet langer structureel kan worden opgevangen door efficiëntiewinst of door extra inspanningen van medewerkers. Wij zien dat medewerkers tegen hun grenzen aanlopen. Wanneer wij nu niet ingrijpen, neemt het risico op verzuim toe, waarmee de problematiek zichzelf verder zal versterken.

Voorgenomen maatregel: inzet tijdelijke externe capaciteit

Om de veiligheid van inwoners te kunnen blijven waarborgen en verdere escalatie van de wachtlijsten te voorkomen, zetten wij in op tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van Veilig Thuis Twente.
De kosten hiervan willen wij dekken uit de egalisatiereserve van Veilig Thuis Twente. De egalisatiereserve is bedoeld om financiële schommelingen en onvoorziene ontwikkelingen op te vangen. Gezien de huidige situatie achten wij het passend om de reserve hiervoor in te zetten, omdat dit kan bijdragen aan het voorkomen van verdere escalatie van de wachtlijsten en de daarmee samenhangende risico's. Wij leggen de voorgenomen inzet van de egalisatiereserve ter dekking van de kosten van de tijdelijke capaciteitsuitbreiding voor aan het Algemeen Bestuur van SamenTwente.

Voor deze tijdelijke capaciteitsuitbreiding werven wij op korte termijn een externe partij die ervaring heeft met het terugdringen van wachtlijsten binnen Veilig Thuis-organisaties en die de casuïstiek van de wachtlijst zelfstandig op kan pakken. Op basis van onderzoek en benchmarking verwachten we dat hiervoor € 400.000 uit de egalisatiereserve nodig zal zijn.

Deze tijdelijke externe capaciteit wordt gericht ingezet op de wachtlijst, met als doel:

- Beperking van de veiligheidsrisico's voor inwoners;
- Het creëren van ruimte voor organisatie en medewerkers om hun wettelijke taken verantwoord uit te voeren;
- Het voorkomen van verdere uitval van medewerkers;
- Het terugdringen van de huidige wachtlijst;
- Het creëren van een beheersbare werkvoorraad.

Tegelijkertijd werken wij aan structurele verbeteringen

Wij benadrukken dat het inzetten van de egalisatiereserve nadrukkelijk geen structurele oplossing vormt. Het betreft een tijdelijke maatregel om de acute druk op de organisatie te verlichten.
Parallel hieraan werken Veilig Thuis Twente samen met jullie als gemeenten, de centrumgemeente Enschede en de regionale partners aan structurele versterking van de samenwerking binnen de keten. Hierbij ligt de focus onder meer op:

- Actualisatie van samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis Twente en de 14 gemeenten;
- Versterking van de verbinding tussen Veilig Thuis en de lokale toegang;
- Gezamenlijke verkenning van oplossingen voor capaciteitsvraagstukken;
- Verdere vormgeving van een sterke regionale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De constructieve gesprekken die het afgelopen jaar zijn gevoerd over taken, capaciteit en financiering laten zien dat er bij zowel de centrumgemeente, de overige gemeenten als de regionale partners een sterke betrokkenheid bestaat om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een toekomstbestendige Veilig Thuis-organisatie. Juist daarom vinden wij het van belang om nu de noodzakelijke tijdelijke maatregelen te treffen die ons in staat stellen deze structurele verbeteringen straks daadwerkelijk te realiseren zonder een belemmerende factor zoals een forse wachtlijst.

Informatie over de situatie bij Veilig Thuis Twente en uitnodiging om mee te denken

Gezien de urgentie van de situatie organiseren wij eind augustus twee informerende onlinebijeenkomsten voor beleidsadviseurs van de gemeenten. Tijdens deze momenten lichten wij de actuele stand van zaken, de omvang van de wachtlijst, de risico's voor inwoners en medewerkers en het voorstel voor inzet van de egalisatiereserve nader toe. Graag nodigen we jullie hiervoor uit op 18 augustus van 11.00 tot 12.00 uur en 20 augustus van 15:00 tot 16:00 uur. Mochten jullie ook andere, concrete oplossingsrichtingen of uitvoerbare alternatieven hebben dan horen wij dat graag. Jullie kunnen dit inbrengen of vooraf toesturen.

Tot slot

We realiseren ons dat jullie dit bericht willen voor bespreken in de eigen gemeente. Voel je daartoe vrij, alle meedenkkracht is welkom. Mocht je vooraf al contact willen leggen dan weet je ons te vinden.

Met vriendelijke groet,

Nicolette Slingerland
Manager Veilig Thuis Twente